UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2019-2022

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Patrik Knopp

Trestné činy proti majetku

Praha 2023

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. JUDR.et Mgr. Jan Brázda Ph.D., LL.M

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED (PART TIME) STUDIES

2019-2022

BACHELOR THESIS

Patrik Knopp

Crimes against property

Prague 2023

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Doc. JUDR.et Mgr. Jan Brázda Ph.D., LL.M

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Plzni dne Patrik Knopp .....

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu své práce Doc. JUDR.et Mgr. Janu Brázdovi Ph.D., LL.M za cenné rady a vedení při studiu podkladů a kompletování práce.

Anotace

Tato bakalářská práce se zaměřuje na explanaci trestných činů proti majetku, jejich výčet a kvalitativní zhodnocení trestů včetně historického vývoje jejich trestání již od dob římského práva. Navazuje rozborem skutkové podstaty trestného činu krádeže a trestného činu krádeže ve specifickém období koronavirové krize. Pro pohled ze strany oběti poté práce rozebírá také hranici výši škody a uplatnění škody v trestním řízení. Mezi trestné činy proti majetku se řadí také trestné činy v související s insolvenčním řízením, které jsou popsány v samotném závěru mojí práce. Práce také popisuje změnu výše škody, která vstoupila v platnost s novelou trestního zákoníku v říjnu roku 2022.

Klíčová slova

Majetkové trestné činy, trestní zákoník, trestní řízení, krádež, insolvence, náhrada škody, ohrožení státu, organizovaná skupina, oběť, pandemie, koronavirus, občanský zákoník, povinnost, skutková podstata.

Annotation

This bachelor thesis focuses on the explanation of crimes against property, their enumeration and qualitative evaluation of punishments, including the historical development of their punishment since Roman law. It follows with an analysis of the facts of the crime of theft and the crime of theft in a specific period of the coronavirus crisis. For the victim's view, the work then also analyzes the limit of the amount of damage and the application of damage in criminal proceedings. Crimes against property also include crimes related to insolvency proceedings, which are described in the very conclusion of my work. The thesis also describes the change in the amount of damage that came into force with the amendment to the Criminal Code in October 2022.

Keywords

Property crimes, criminal code, criminal proceedings, theft, insolvency, damages, state threat, organized group, victim, pandemic, coronavirus, civil code, duty, factual substance

ÚVOD ..... **- 1 -**

2. HISTORICKÝ VÝVOJ KRÁDEŽE ..... **- 4 -**

2.1. Období starověkého Říma ..... - 4 -

2.2. Období středověku a novověku ..... - 5 -

1.1 2.3. Trestní zákon z roku 1852 ..... - 6 -

1.2 2.4. Právní úprava od roku 1918 ..... - 6 -

1.3 2.5. Trestní zákon z roku 1950 ..... - 7 -

1.4 2.6. Trestní zákon z roku 1961 ..... - 7 -

3. TRESTNÝ ČIN KRÁDEŽE ..... **- 8 -**

3.1. Rozbor skutkové podstaty trestného činu krádeže (podle ustanovení § 205 odst. 1 a odst. 2 trestního zákoníku) ..... - 9 -

3.2. Objekt trestného činu krádeže ..... - 10 -

1.4.1 3.2.1. K bodu a) ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku – způsobení škody nikoli nepatrné ..... - 12 -

1.4.2 3.2.2. K bodu b) ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku – čin spáchá vloupáním ..... - 13 -

1.4.3 3.2.3. K bodu c) ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku – uchování odcizené věci násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí ..... - 15 -

3.2.4. K bodu d) ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku – spáchání činu na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě ..... - 16 -

3.2.5. K bodu e) ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku – spáchání činu na evakuovaném území ..... - 17 -

1.5 3.3. Objektivní stránka trestného činu krádeže podle ustanovení § 205 odst. 2 trestního zákoníku ..... - 18 -

1.6 3.4. Subjektivní stránka trestného činu krádeže ..... - 19 -

1.7 3.5. Subjekt ..... - 20 -

1.8 3.6. K odst. 3 ustanovení § 205 trestního zákoníku – způsobení větší škody.- 20 -

1.9 3.7. K odst. 4 písm. a) ustanovení § 205 trestního zákoníku – spáchání činu členem organizované skupiny .....- 20 -

1.10 3.8. K odst. 4 písm. b) ustanovení § 205 trestního zákoníku – spáchání činu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelné pohromy nebo jiné podobné události.....- 22 -

1.11 3.9. K odst. 4 písm. c) ustanovení § 205 trestního zákoníku – způsobení značné škody.....- 23 -

1.12 3.10. K odst. 5 písm. a) ustanovení § 205 trestního zákoníku – způsobení škody velkého rozsahu.....- 24 -

1.13 3.11. K odst. 5 písm. b) ustanovení § 205 trestního zákoníku – úmysl umožnit nebo usnadnit vlastizradu, teroristický útok nebo teror.....- 24 -

4. TRESTNÝ ČIN KRÁDEŽE V OBDOBÍ KORONAVIROVÉ PANDEMIE- 25 -

5. HRANICE VÝŠE ŠKODY A UPLATNĚNÍ ŠKODY V TRESTNÍM ŘÍZENÍ- 31 -

6. TRESTNÉ ČINY SOUVISEJÍCÍ S INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍM .....- 34 -

6.1. Trestný čin porušení povinnosti v insolvenčním řízení.....- 34 -

ZÁVĚR .....- 41 -

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ .....- 43 -

SEZNAM ZKRATEK .....- 46 -

ÚVOD

Jako téma své bakalářské práce jsem si zvolil trestné činy proti majetku. Výčet majetkových trestných činů nalezneme v páté hlavě zvláštní části zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů *(dále jen jako „**trestní zákoník**“)*. Tyto trestné činy směřují jednak proti vlastnictví, a to zejména krádež, zpronevěra, poškození cizí věci, dále majetku jako celku, kupř. podvod a zvláštní druhy podvodů (úvěrový podvod, dotační podvod) a v neposlední řadě i trestné činy ohrožující nehmotné statky, mezi které řadíme osobní informace či autorská práva a zahrnuje je např. skutková podstata trestného činu neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací. Ze shora uvedeného vyplývá, že rozsah chráněných zájmů je v jednotlivých ustanoveních majetkových trestných činů různý, např. ustanovením o trestném činu krádeže podle ustanovení § 205 trestního zákoníku jsou chráněny jen věci a ty jiné majetkové hodnoty, které jsou k věcem přiřazeny (např. peněžní prostředky na účtu, cenné papíry atd.), zatímco v jiných ustanoveních je chráněn majetek jako celek.

Podstatou právního státu a jeho základními právy jsou subjektivní práva každé jednotlivé osoby. Cílem trestního práva je proto ochrana práv, svobod či důstojnost každého jednotlivce. Toto pojetí se odráží i v pořadí jednotlivých hlav zvláštní části trestního zákoníku, kdy jednotlivec je chráněn na prvním místě, neboť v rámci hlavy první je druhovým objektem život a zdraví, následuje ochrana svobody jednotlivce, kterou najdeme v hlavě druhé trestního zákoníku, lidská důstojnost v sexuální oblasti, tu nalezneme v hlavě třetí trestního zákoníku, v hlavě čtvrté trestního zákoníku se klade důraz na rodinu a děti a majetek je obsažen v hlavě páté trestního zákoníku. Nutno uvést, že práva jednotlivce nebyly vždy členěny do popředí ochrany, kdy předchozí trestní zákon z roku 1961 stavěl do popředí ochranu republiky a hospodářské zájmy. Trestné činy proti životu a zdraví se nacházely až v hlavě sedmé trestního zákona.

Mezi majetkové trestné činy řadíme krádež (ustanovení § 205 trestního zákoníku), zpronevěru (ustanovení § 206 trestního zákoníku), neoprávněné užívání cizí věci (ustanovení § 207 trestního zákoníku), neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru (ustanovení § 208 trestního zákoníku), podvod (ustanovení § 209 trestního zákoníku), pojistný podvod (ustanovení § 210 trestního zákoníku), úvěrový podvod (ustanovení § 211 trestního zákoníku), dotační podvod (ustanovení § 212 trestního

zákoníku), provozování nepoctivých her a sázek (ustanovení § 213 trestního zákoníku), legalizace výnosů z trestné činnosti (ustanovení § 216 trestního zákoníku), legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti (ustanovení § 217 trestního zákoníku), lichva (ustanovení § 218 trestního zákoníku), zatajení věci (ustanovení § 219 trestního zákoníku), porušení povinnosti při správě cizího majetku (ustanovení § 220 trestního zákoníku), porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti (ustanovení § 221 trestního zákoníku), poškození věřitele (ustanovení § 222 trestního zákoníku), zvýhodnění věřitele (ustanovení § 223 trestního zákoníku), způsobení úpadku (ustanovení § 224 trestního zákoníku), porušení povinnosti v insolvenčním řízení (ustanovení § 225 trestního zákoníku), pletichy v insolvenčním řízení (ustanovení § 226 trestního zákoníku), porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku (ustanovení § 227 trestního zákoníku), poškození cizí věci (ustanovení § 228 trestního zákoníku), zneužívání vlastnictví (ustanovení § 229 trestního zákoníku), neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací (ustanovení § 230 trestního zákoníku), opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat (ustanovení § 231 trestního zákoníku), poškození záznamu v počítačovém systému a na nosiči informací a zásah do vybavení počítače z nedbalosti (ustanovení § 232 trestního zákoníku).

Vlastnictví je jedno ze základních lidských práv, které je garantováno každému bez rozdílu v čl. 11 Listiny základních práv a svobod, podle něhož platí, že *„Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Dědění se zaručuje.“* Předmět a obsah vlastnického práva je upraven v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů *(dále jen jako „**občanský zákoník**“)*, a to v části upravující práva věcná.

Po subjektivní stránce se u majetkových trestných činů požaduje úmysl, který se musí vztahovat na všechny znaky objektivní stránky konkrétního trestného činu, s výjimkou ustanovení § 217 trestního zákoníku o legalizaci výnosů z trestné činnosti z nedbalosti, ustanovení § 221 trestního zákoníku o porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti, ustanovení § 224 trestního zákoníku o způsobení úpadku a ustanovení § 232 trestního zákoníku o poškození záznamu v počítačovém systému a na nosiči informací a zásah do vybavení počítače z nedbalosti, kde postačí nedbalost (vědomá i nevědomá), která u ustanovení § 221, § 224 a 232 trestního zákoníku musí být hrubá. O hrubou nedbalost lze hovořit za předpokladu, že přístup pachatele k požadavku náležité opatrnosti

svědčí o zřejmé bezohlednosti pachatele k zájmům chráněným trestním zákonem. Jak vyplývá z konstantní judikatury při posuzování zákonných podmínek hrubé nedbalosti je důležité subjektivní hledisko pachatele, ale rovněž nelze odhlížet od objektivních okolností případu, zejména od toho, jakou činnost pachatel vykonával, s jak nebezpečnou věcí při tom zacházel a jak závažný následek mohl způsobit. [1]

Nelze opomenout ve vztahu k majetkovým trestným činům i na jejich oběti s tím, že mezi důležité právní předpisy vztahující se k obětem nejen majetkových trestných činů řadíme zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů *(dále jen jako „**zákon o obětech trestných činů**“)*, podle něhož mají oběti těchto trestných činů uplatňovat práva a v pozici poškozeného také svá procesní práva podle zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „***trestní řád***“). Poškozená osoba se může za vymezených podmínek domáhat na pachateli trestného činu náhrady škody v tzv. adhezním řízení. Osobě, které byla způsobena škoda je oprávněna navrhnout soudu uložit obviněnému povinnost nahradit škodu, přičemž návrh na náhradu škody je třeba uplatnit řádně a včas, tj. nejpozději do zahájení dokazování v hlavním líčení nebo v rámci prvního jednání o dohodě o vině a trestu.

Ve své bakalářské práci nastíním historický vývoj krádeže, rozeberu základní a kvalifikovanou skutkovou podstatu trestného činu krádeže, zaměřím se na trestný čin krádeže v období koronavirové pandemie, popíšu hranici výše škody a její uplatnění v trestním řízení a v neposlední řadě se budu věnovat trestnému činu porušení povinností v insolvenčním řízení.

---

[1] rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 1. 4. 2020, sp. zn. 7 Tdo 289/2020

2. HISTORICKÝ VÝVOJ KRÁDEŽE

2.1. Období starověkého Říma

Krádež se považuje za nejstarší protiprávní jednání a ve starověkém Římě byla označována latinským pojmem *furtum*. Významný římský právník Paul definoval krádež jako „*jakékoliv protiprávní nakládání s věcí v úmyslu obohatit se*. “ [2] Nejednalo se tedy pouze o odejmutí cizí věci, ale i o zpronevěru věci, zatajení nalezené věci nebo nedovolené užívání cizí věci. Objektivním předpokladem pro naplnění skutkové podstaty krádeže byla podmínka vyžadující, že se muselo jednat o věc movitou, kterou měl někdo ve svém vlastnictví. Subjektivní předpoklad vyžadoval úmysl spáchat krádež. Krádeže se nešlo dopustit z nedbalosti. Dalším subjektivním předpokladem byl pachatelům úmysl obohatit se.

Krádeže se v římském právu členily podle toho, zda byl pachatel při krádeži dopaden či nikoliv. Nedopadli-li pachatele při činu, musela být vina pachateli prokazována před soudem. Za situace, kdy byl pachatel při krádeži přistižen, byl pachatel zmrskán a předán poškozenému do otroctví.

Poškozený mohl v případě krádeže podat na pachatele žalobu. Tzv. žalobu „actio furti“ mohl podat nejen vlastník odcizené věci, ale i ten, který měl na vydání věci oprávněný zájem. Žalující se prostřednictvím této žaloby domáhal zaplacení pokuty s tím, že výše pokuty se odvíjela podle toho, zda pachatele dopadli při činu či nikoliv. Žalobu „condictio furtiva“ byl aktivně legitimován vlastník odcizené věci. Ten se mohl domáhat navrácení věci do svého vlastnictví nebo náhrady škody. Dále se v římském právu rozlišovaly jednak krádeže tzv. crimina a tzv. delicta. Odlišujícím stanoviskem v těchto dvou typech krádeží byly zájmy, proti kterým krádež směřovala. O tzv. delicta šlo v případě, že čin

---

[2] KINCL, Jaromír; Michal SKŘEJPEK a Valentin URFUS. Římské právo. Dot. 2. dopl. a přeprac. vyd. (C.H. Beck dot. 1. vyd.). Praha: C.H. Beck, 1997, 386 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 80-7179-031-1, str. 262

krádeže byl na újmu pouze osobě, vůči které tento čin směřoval. Měl-li čin dalekosáhlejší rozsah a dotýkal se zájmů samotného státu a společnosti jako celku, jednalo se o tzv. crimina. Crimina se tak řadila mezi právo veřejné, delicta pak mezi právo soukromé. [3]

2.2. Období středověku a novověku

V období středověku bylo na našem území typické, že poškozený si napravoval své bezpráví svémocně vůči pachateli, jeho majetku či na skupině pachateli spřízněných osob. Poškozený se nápravy bezpráví domáhal sám či s pomocí svého okolí nejčastěji prostřednictvím krevní msty. Toto pojetí řešení sporů znamenalo nebezpečí jednak pro panovníka, ale i pro celou tehdejší společnost. Bylo žádoucí, aby bezpráví bylo řešeno uplatněním státní moci. V roce 1039 byly vydány Dekrety Břetislavovy, které obsahovaly úpravu krádeže, která se nejčastěji trestala oběšením a propadnutím jmění. V této právní úpravě se rozlišovaly dva typy krádeže, a to tzv. krádež zjevná (pachatele dopadli při činu) a krádež, v jejímž případě bylo pouhé obvinění, o kterém rozhodoval ordál ohněm. [4]

V průběhu 12. století docházelo ke stíhání krádeže z moci úřední. Ve druhé polovině 13. století došlo ke zřízení institutu popravy, kteří v Čechách vykonávali tzv. poprávci. Mezi nejvýznamnější zákony té doby obsahující trestněprávní úpravu řadíme Constitutio criminalis Josephina z roku 1707, Constitutio criminalis Carolina, rakousko-český zákoník Marie Terezie z roku 1768, Všeobecný zákoník o zločinech a způsobu jejich trestání, který prvně ctil zásadu nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege. Na zákoník Josefa II. navazoval Zákoník o zločinech a těžkých policejních přestupcích z roku 1803, který obsahoval právní zásadu neznalost zákona neomlouvá a krádeže byly upraveny v § 151 -

---

[3] tamtéž

[4] VLČEK, Eduard. Dějiny trestního práva v českých zemích a v Československu. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1993. 67 s. ISBN 80-210-0791-5, str. 3-4.

168 označeném jako O krádeži, a okrádání, neb kradí odcizování. [5] Tuto etapu zakončuje trestní zákoník z roku 1852. [6]

1.1 2.3. Trestní zákon z roku 1852

Trestní zákon č. 117/1852 ř. z. platil na našem území až do roku 1950. Navazoval na Zákoník o zločinech a těžkých policejních přestupcích z roku 1803 a nalézáme v něm trestní zásady, které jsou v současnosti nepostradatelné z hlediska záruky právního státu. Krádež byla trestním zákoníku z roku 1852 upravena v prvním díle, v hlavě dvacáté první pod názvem O krádeži a zpronevěřování. [7] Krádež byla definována takto „*Kdo pro svůj užitek cizí movitou věc z držení někoho jiného, bez jeho přivolení odejme, dopustí se krádeže.* “ [8]

1.2 2.4. Právní úprava od roku 1918

Na základě recepčního zákona č. 11/1918 Sb. došlo po zániku Rakouska – Uherska k převzetí rakouského a uherského práva, neboť v období první republiky nedošlo k přijetí nového trestního zákoníku. Trestní zákon byl přijat až v roce 1950.

---

[5] ADAMOVÁ, Karolina. *Prameny k dějinám práva v českých zemích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. Dokumenty (Aleš Čeněk). ISBN 80-86898-04-0. s. 213

[6] VOJÁČEK, Ladislav; Karel SCHELLE a Vilém KNOLL. České právní dějiny. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 684 s. ISBN 978-80-7380-127-4. str. 132-133

[7] ustanovení § 171 až § 180 trestního zákoníku z roku 1852

[8] ustanovení § 171 trestního zákoníku z roku 1852

1.3 2.5. Trestní zákon z roku 1950

Tento trestní zákon vznikl v období tzv. právnické dvouletky v průběhu, které musely být vytvořeny a přijaty takové právní předpisy, jenž odpovídaly ideologickému pojetí v té době vládnoucí komunistické strany a byl publikován pod č. 86/1950 Sb. Právní úprava krádeže byla zakotvena v ustanovení § 247 a definována v rámci základní skutkové podstaty takto *„Kdo se zmocní cizí věci v úmyslu nakládat s ní jako s vlastní, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.“*

Kvalifikovaná skutková podstata trestného činu krádeže obsahovala alternativně stanovené znaky. [9]

1.4 2.6. Trestní zákon z roku 1961

Trestní zákon z roku 1950 platil na našem území 11 let. Poté ho nahradil zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, který byl účinný až do 31.12.2009. Trestný čin krádeže byl stejně jako v předchozím zákoně upraven v ustanovení § 247 trestního zákona. Základní skutková podstata byla vymezena takto *„Kdo si přivlastní cizí věc tím, že se jí zmocní, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.“* Kvalifikovaná skutková podstata trestného činu krádeže obsahovala alternativně stanovené znaky jako v předchozím zákoně s tím, že k nim ještě přibyla situace, kdy se pachatel dopustil krádeže jako člen organizované skupiny nebo svým činem zapříčinil značnou škodu či jiný zvlášť závažný následek, v takovém případě byl ukládán trest přísnější.

---

[9] spáchá-li pachatel čin výdělečně, se zbraní, po činu použije násilí, eventuálně pohrůžku bezprostředního násilí k tomu, aby si věc uchoval, spáchá-li čin na věci, kterou byl povinen střežit, je-li dána jiná zvláště přitěžující okolnost

3. TRESTNÝ ČIN KRÁDEŽE

Nejprve bych chtěl zmínit, že trestní právo by mělo z hlediska zásady ultima ratio postihovat pouze nejzávažnější zásahy do majetkové sféry subjektů práva, u kterých v rámci účinného prosazení práva nestačí sankce zakotvené soukromoprávními předpisy, ale je zapotřebí využít prostředky trestněprávní. Za pomoci soukromoprávních předpisů je nutné k posouzení trestní odpovědnosti vyřešit předběžnou otázku, kdy ve vztahu k trestnému činu krádeže se musíme předně zabývat tím, zda se podezřelá osoba zmocnila cizí věci, která je u tohoto trestného činu považována za hmotný předmět útoku.

Pohlédneme-li do trestního zákoníku *„věcí se rozumí i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahují i na živá zvířata a zpracované oddělené části lidského těla, nevyplývá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákoníku něco jiného.“* [10]

Za věci v právním smyslu považujeme ovladatelné hmotné předměty a ovladatelné přírodní síly. [11] Obecné znaky věcí v právním smyslu je ovladatelnost a využitelnost pro potřeby lidí. Tyto dva znaky musí být splněny kumulativně. Z toho vyplývá, že věcí nemůže být něco, co je ovladatelné, ale neužitečné, ani něco, co je užitečné, ale neovladatelné. V návaznosti na shora uvedenou definici a s přispěním ustanovení § 496 a následujících občanského zákoníku [12] rozlišujeme věci hmotné a nehmotné, ovladatelné přírodní síly, nemovité a movité věci apod. Mezi věci, které jsou majetkovými trestnými činy postihovány nejčetněji řadíme věci movité a nemovité. [13]

---

[10] ustanovení § 134 trestního zákoníku

[11] elektrická energie, parní energie, vodní energie, jaderná energie

[12] trestnými činy proti majetku jsou zasahována soukromá subjektivní práva, projevuje se tak úzké sepětí s naukou a předpisy soukromého práva

[13] ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5.s. 1978

3.1. Rozbor skutkové podstaty trestného činu krádeže (podle ustanovení § 205 odst. 1 a odst. 2 trestního zákoníku)

V této kapitole provedu rozbor základní a kvalifikované skutkové podstaty četně páchaného obohacovacího trestného činu, a to trestného činu krádeže.

V odstavcích 1 a 2 ustanovení § 205 trestního zákoníku nalezneme dvě samostatné základní skutkové podstaty. Tyto skutkové podstaty vycházejí ze základní definice krádeže, za kterou se považuje jednání pachatele spočívající v tom, že si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a doplňuje ji některým dalším zástupným znakem.

První skutková podstata trestného činu, která je vymezena v odstavci 1, vyžaduje nad rámec přisvojení si cizí věci jejím zmocněním, aby pachatel naplnil ještě některý další znak uvedený alternativně v písmenech a) až e). Pachatel si jednak cizí věc přisvojí tím, že se jí zmocní a zároveň způsobí na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, nebo čin spáchá vloupáním, [14] nebo se pokusí bezprostředně po činu uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí, nebo čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob.

---

[14] vloupáním se rozumí vniknutí do uzavřeného prostoru lstí, nedovoleným překonáním uzamčení nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly

3.2. Objekt trestného činu krádeže

Z obecného hlediska jsou objektem trestného činu společenské vztahy kupř. vztahy vlastnické, zájmy a hodnoty, jako např. život, zdraví, čest, důstojnost, osobní svobody, které jsou chráněny trestním zákoníkem.

Objektem trestného činu krádeže je v prvé řadě vlastnictví věci, dále držba věci, či faktické držení věci. Rozhodující je faktický stav, v důsledku kterého má poškozený nebo jiný faktický držitel věc ve své moci a disponuje s ní, může se jednat o vlastníka, nájemce, vypůjčitele, schovatele, dopravce, zástavního věřitele.

Z hlediska **objektivní stránky** věci se pachatel dopustí trestného činu krádeže tím, že si přisvojí cizí věc tak, že se jí zmocní a zároveň způsobí na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, nebo čin spáchá vloupáním, nebo se pokusí bezprostředně po činu uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí, nebo čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob. Podle ustálené rozhodovací praxe soudů platí, že za předpokladu, kdy si pachatel přisvojí cizí věc tím, že se ji zmocní za okolností naplňujících více alternativních znaků skutkové podstaty trestného činu krádeže, skutek musí být kvalifikován tak, aby byly vystiženy všechny znaky, jež byly naplněny. [15]

Vraťme se nyní k zásadnímu bodu objektivní stránky trestného činu krádeže **přisvojení** si cizí věci. V tomto vztahu je podstatné rozlišovat, že přisvojením cizí věci se nerozumí získání věci do výlučného vlastnictví pachatele, neboť je nepochybné, že trestným činem nelze nabýt vlastnického práva k věci. Pachatel v takovém případě získá možnost trvalé dispozice s cizí věcí. Není rozhodné, jak poté s věcí, co se jí zmocní, skutečně nakládá.

---

[15] rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 1995, sp. zn. 8 To 131/95

O přisvojení jde tedy i v případě, kdy pachatel cizí věc po spáchání trestného činu někomu daruje, odhodí ji, zničí nebo jí nikterak nevyužije, pouze si jí ponechá ve své moci. [16]

Další znak, který musí být splněn, aby se jednalo o trestný čin krádeže je **zmocnění se cizí věci**. Zmocnit se cizí věci pachatel může buď vlastní rukou, anebo za pomoci nástroje (např. obsluha vysokozdvižného vozíku naloží odcizované stavební díly na přistavené auto spolupachatele). Ke spáchání trestného činu může pachatel využít i osoby trestně nezodpovědné, [17] případně osobu trestně odpovědnou, ale násilím donucenou, jednající nedbalostním zaviněním. V takovém případě půjde ve smyslu ustanovení § 22 odst. 2 trestního zákoníku o tzv. nepřímého pachatele. [18]

Pachatel si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, jestliže věc odejme z dispozice skutečného vlastníka, oprávněného držitele nebo i faktického držitele, jestliže si tak zjedná možnost s věcí trvale nakládat podle své vůle sám nebo tak umožní učinit společně s dalšími osobami sobě, nebo jenom další osobě či osobám anebo sobě i dalším osobám tzv. spolupachatelství. [19]

Výjimku tvoří věc ztracená, která již není v moci vlastníka nebo faktického držitele. Rovněž věci ničí (res nullius), věci opuštěné (res derelictae) nebo skryté, jejichž vlastník

---

[16] ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5.s. 1985

[17] osoba mladší 15 let či osoba v době spáchání trestného činu nepříčetná

[18] Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil jiné osoby, která není trestně odpovědná pro nedostatek věku, nepříčetnost, omyl, anebo proto, že jednala v nutné obraně, krajní nouzi či za jiné okolnosti vylučující protiprávnost, anebo sama nejednala nebo nejednala zaviněně. Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil takové osoby, která nejednala ve zvláštním úmyslu či z pohnutky předpokládané zákonem; v těchto případech není vyloučena trestní odpovědnost takové osoby za jiný trestný čin, který tímto jednáním spáchala.

[19] rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 4. 2018, sp. zn. 8 Tdo 375/2018

není znám a ani ho nelze s jistotou zjistit, nemohou být předmětem krádeže, v takovém případě by mohlo dojít k naplnění skutkové podstaty trestného činu zatajení věci podle ustanovení § 219 trestního zákoníku. [20] Předmětem krádeže mohou být věci původně ničí, opuštěné, ztracené nebo skryté, jejichž skutečný vlastník není znám. V takovém případě musí každý, kdo takovou věc najde, nikoliv si ji přivlastnit, ale oznámit nález obci, na jejímž území byla věc nalezena, případně provozovateli zařízení (byla-li věc nalezena ve veřejné budově nebo ve veřejném dopravním prostředku), následně je vyhlášen nález věci, přičemž v případě, že se v zákonem stanovené lhůtě nepřihlásí žádná osoba k věci, nabude nálezce vlastnické právo k věci ve smyslu ustanovení § 1057 odst. 3 občanského zákoníku.

K dokonání trestného činu krádeže je zapotřebí zmocnění se cizí věci s úmyslem přisvojit si ji. Pachatel se cizí věci zmocní za předpokladu, že si vytvoří možnost volně s ní nakládat s vyloučením faktické moci osoby, jenž nad ní má moc a jíž se odnímá. [21]

1.4.1 3.2.1. K bodu a) ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku – způsobení škody nikoli nepatrné

Škodou nikoli nepatrnou je škoda dosahující částky nejméně 10. 000 Kč. [22] Při určování výše škody v důsledku spáchaného trestného činu se vychází ze skutečné škody představující majetkovou hodnotu, o kterou byl majetek poškozeného zmenšen nikoliv z výše obohacení pachatele, jinými slovy přírůstku na majetku získaného trestným činem.

---

[20] kdo si přisvojí cizí věc nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti

[21] rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 1. 8. 2018, sp. zn. 3 Tdo 885/2018

[22] ustanovení § 138 trestního zákoníku

1.4.2 3.2.2. K bodu b) ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku – čin spáchá vloupáním [23]

Pachatel se dopustí trestného činu krádeže vloupáním tehdy, vnikne-li do uzavřeného prostoru lstí, [24] nedovoleným překonáním uzamčení [25] nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly. [26]

Prostorem je myšlena oddělená část místnosti, celá místnost nebo budova, když tato část může být uzavřena v domě, v bytě, v hotelovém pokoji, ve skladu, v kůlně, v zahradním domku, altánu atd. Prostorem může být rovněž oplocený či jinak uzavřený pozemek, tedy část nebo celá zahrada, dvůr, výběh dobytka či jiného domácího zvířectva nebo zvěře. Dále menší prostor, jímž je vnitřek uzavřené schránky, která je pevně zabudována v místnosti, kanceláři, skladu anebo, kterou je možno přemisťovat kupř. příruční pokladna, zavazadlový prostor auta, nástěnná výkladní skříň.

---

[23] ustanovení § 121 trestního zákoníku

[24] vyvolání omylu u cizí osoby nebo využití omylu této osoby s úmyslem dosáhnout nějakého cíle v tomto případě vlastního obohacení, např. pachatel se v uzavřeném prostoru ukryje před koncem pracovní doby zaměstnanců (v obchodním domě), aby po jeho uzavření a odchodu zaměstnanců mohl spáchat trestný čin, a to bez ohledu na to, zda by jinak byl ke vstupu do budovy oprávněn či nikoliv, nebo vydávání se za poštovního doručovatele, pracovníka plynáren přicházejícího zkontrolovat plynoměr nebo za kontrolního pracovníka elektrorozvodných závodů či za policistu nebo příslušníka hasičského záchranného sboru

[25] při vniknutí do bytu nebo domu, příp. jiného uzamčeného prostoru, a to zámkem, zástrčkou, bezpečnostní závorou, pomocí elektronického zařízení, za pomoci odcizených nebo nalezených klíčů, pomocí klíčů vylákaných od majitele, vniknutí do tohoto prostoru pomocí planžety, paklíče nebo jiného technického prostředku, přičemž nemusí dojít k poškození zámku

[26] vytržení, přeřezání nebo roztažení mříží, probourání zdi stěny, stropu, stržení ohrady nebo plotu, vyšplhání se po hromosvodu nebo okapové rouře do vyšších pater domu

Uzavření spočívá v ochraně věci proti odcizení ze strany člověka. Pod řádné uzavření nemůžeme subsumovat zábranu pro chovaná zvířata (např. klec, ohrazení prostoru pro pastvu skotu drátem napájeným elektrickým proudem, dvířka králíkárny), proti úniku, ani obal chránící věc při dopravě. Jinak by tomu bylo za předpokladu, že by zábrana či obal plnili funkci ochrany proti odcizení (např. kontejner). Nejčastěji jde o uzamčení pomocí zámku, oplocení, zajištění automatickým elektronickým zařízením. Uzavřeným prostorem tedy není např. zahrada před chatou nebo rodinným domkem oddělená od okolí jen nízkým okrasným plotem. [27]

Za vniknutí považujeme jednak vstup do takového uzavřeného prostoru, ale i otevření nebo jiné narušení takového prostoru a sáhnutí do něj, třeba i za pomoci potřebného nástroje. Věc, která je předmětem útoku, musí být uvnitř uzavřeného prostoru, např. uvnitř bytu, skladu, bezpečnostní schránky, trezoru, a to alespoň zčásti. V případě, že bychom před prodejnou nechali stát jízdní kolo, které bychom zabezpečili tak, že bychom ho připevnili řetězem kolem zábradlí a pachatel řetěz přeštípne a kolo odcizí, nelze věc kvalifikovat jako krádež spáchanou vloupáním. Zajímavý případ z hlediska kvalifikace trestného činu krádeže představuje situaci, kdy pachatel násilím odstranil uzamčený visací zámek, který zajišťoval vstup do objektu poškozeného, a současně jej nahradil vlastním zámkem, byť teprve následně, s jistým časovým odstupem a již za použití vlastních klíčů vstoupil do objektu poškozeného, kde odcizil jeho věci. Nejvyšší soud České republiky v takovém případě dovodil, že je naplněna skutková podstata trestného činu krádeže spáchané vloupáním. [28]

---

[27] ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GŘIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s.665

[28] rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 8. 2011, sp. zn. 7 Tdo 1017/2011

1.4.3 3.2.3. K bodu c) ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku – uchování odcizené věci násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí

Tato podmínka je splněna tehdy, jestliže násilí nebo pohrůžka bezprostředního násilí následuje až po odcizení věci. Musí k tomu dojít v krátké časové návaznosti na krádež. Podmínka bezprostřednosti je splněna za předpokladu, že poškozený pachatele ihned po činu pronásleduje a pachatel ho fyzicky napadne nebo mu vyhrožuje bezprostředním násilím.

Z konstantní judikatury vyplývá, že při úvaze o právní kvalifikaci činu, při němž je násilí nebo pohrůžka násilí pachatele použita vůči poškozenému v bezprostřední souvislosti s krádeží, je nutné s ohledem na konkrétní zjištěné skutkové okolnosti zvážit, k jakému účelu násilí nebo pohrůžka bezprostředním násilím směřovala, resp. čeho jimi pachatel chtěl dosáhnout, a zda se tak stalo bezprostředně po činu. [29]

Násilí považujeme za prostředek nátlaku na vůli napadeného se záměrem pachatele uchovat si odcizenou věc. Jinými slovy násilím se rozumí použití fyzické síly k překonání nebo zamezení kladeného nebo i očekávaného odporu směřující nejčastěji proti poškozenému, který se snaží získat odcizenou věc zpět, či proti jiné osobě, např. vrátnému, hlídači, který pachatele přistihl při krádeži nebo bezprostředně poté, nebo náhodnému svědkovi krádeže, kterého chce pachatel odradit od toho, aby mu zabránil v dokončení krádeže. [30]

---

[29] rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22.2.2012, sp.zn. 8 Tdo 98/2012

[30] ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GŘIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s.666

3.2.4. K bodu d) ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku – spáchání činu na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě

Mezi laickou veřejností se tomuto typu krádeže říká „kapsářství." Věcmi, které má jiný na sobě nebo při sobě se rozumí oblečení, šperky nebo jiné doplňky, dále věci, které má někdo v kapse, v příruční tašce, ledvince, kabelce, kufru. Pod pojmem při sobě je nutné chápat nejen stav, kdy poškozený kufr, tašku nebo kabelu přímo drží v ruce, ale i když ji odloží, bezprostředně při sobě, např. v souvislosti s kupováním jízdenky, zapalováním cigarety, kupováním nebo požíváním jídla či nápoje, cestováním ve veřejném dopravním prostředku, taxíku. Ukažme si konkrétní příklad, kdy se pachatel dopustí přečinu krádeže podle ustanovení § 205 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku. Pachatel dne 12.11.2020 okolo 11:00 hod. na prodejní ploše prodejny potravin FLOP, v prostoru chladících boxů s mléčnými výrobky, v obci Plzeň-jih, odcizil v době, kdy se poškozená otočila na minutu od svého nákupního vozíku, z tohoto vozíku dámskou koženkovou peněženku černé barvy, kde vznikla škoda odcizením ve výši 500,- Kč (dle odborného vyjádření) poškozené i s věcmi, které v ní byly uloženy.

V případě, že osoba zanechá na lavičce před prodejnou své zavazadlo a půjde si do prodejny koupit svačinu, pachatel zavazadlo odcizí, dopustí se však přečinu krádeže podle ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku. [31]

---

[31] ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GŘIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s.667

3.2.5. K bodu e) ustanovení § 205 odst. 1 trestního zákoníku – spáchání činu na evakuovaném území

Vyšší sankcí je postihováno přisvojení si cizí věci jejím zmocněním bez ohledu na výši způsobené škody, došlo-li k němu na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace. Způsob provádění evakuace je upraven ve vyhlášce č. 380/2002 Sb., Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů. [32] Evakuaci osob a majetku z vymezeného území může v době trvání nouzového stavu nebo za stavu ohrožení státu vyhlásit vláda České republiky dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů.

V případě, že dochází na některém území našeho státu k evakuaci osob, je nepochybné, že v takovém místě dochází ke ztížení ochrany majetku, přičemž pachatel zde využívá této situace a projevuje zvláštní bezohlednost, která si zaslouží trestní postih bez ohledu na výši způsobené škody. Tímto ustanovením zákoník reagoval v minulosti na ojedinělou mimořádně závažnou trestnou činnost spočívající v rabování např. při povodních či podobných krizových situacích. [33] V období koronavirové pandemie byly trestné činy krádeže kvalifikovány podle kvalifikované podstaty trestného činu, o čemž se zmíním v další kapitole mojí práce.

---

[32] evakuací se zabezpečuje přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí, evakuace se provádí z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění, evakuace se vztahuje na všechny osoby v místech ohrožených mimořádnou událostí s výjimkou osob, které se budou podílet na záchranných pracích, na řízení evakuace nebo budou vykonávat jinou neodkladnou činnost

[33] ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GŘIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s.667, 668

1.5 3.3. Objektivní stránka trestného činu krádeže podle ustanovení § 205 odst. 2 trestního zákoníku

Skutková podstata v odstavci 2 ustanovení § 205 sankcionuje přisvojení si cizí věci jejím zmocněním za podmínky, že pachatel již byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, tzv. recidiva pachatele. O recidivu se jedná za předpokladu, že se pachatel dopustí další trestné činnosti i přesto, že byl za kriminální jednání v minulosti trestán. Recidiva se však dá definovat z mnoha pohledů. Z trestněprávního pohledu se hovoří o recidivě v případě, že se pachatel dopustí trestného činu poté, co již byl za předchozí trestný čin pravomocně odsouzen. Z hlediska kriminalisticko – statistického se recidivy dopouští pachatelé opětovně evidovaní v kriminálních statistikách. Posledním pohledem je pohled kriminologický, který nastupuje při opětovném asociálním jednání bez ohledu na to, zda byl pachatel za předchozí skutek potrestán či stíhán.

Tímto ustanovením jsou trestáni recidivisti, kteří se této majetkové trestné činnosti dopustili již v minulosti, a proto ustanovení neobsahuje ani zmínku o minimální výši způsobené škody.

Zákonný znak vyjádřený slovy „takový čin“ obsažený v ustanovení § 205 odst. 2 trestního zákoníku je naplněn nejen tehdy, byl-li pachatel v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán za trestný čin krádeže podle ustanovení § 205 trestního zákoníku, ale i tehdy, byl-li v takto stanovené době odsouzen nebo potrestán za některou z forem účastenství podle ustanovení § 24 odst. 1 trestního zákoníku [34] k tomuto trestnému činu. [35]

---

[34] tím je rozuměn organizátor (spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil), návodce (vzbudil v jiném rozhodnutí spáchat trestný čin), pomocník (umožnil nebo usnadnil jinému spáchání trestného činu, zejména opatřením prostředků, odstraněním překážek, vylákáním poškozeného na místo činu, hlídáním při činu, radou, utvrzováním v předsevzetí nebo slibem přispět po trestném činu)

1.6 3.4. Subjektivní stránka trestného činu krádeže

Zavinění je subjektivní stránkou trestného činu. Rozlišujeme zavinění nedbalostní nebo úmyslné. K trestnosti činu je potřeba zavinění úmyslného, pokud trestní zákoník nestanoví výslovně, že postačí i zavinění z nedbalosti. K tomu blíže rozhodnutí Ústavního soudu České republiky ze dne 13. 5. 1998, sp. zn. IV. ÚS 36/98. [36] Dalšími fakultativními znaky subjektivní stránky jsou například motiv a záměr pachatele.

Z hlediska subjektivní stránky trestného činu krádeže musí být naplněn úmysl, který musí zahrnovat všechny znaky objektivní stránky včetně přisvojení věci. Pro přisvojení si věci zmocněním se vyžaduje úmysl pachatele získat věc nikoli jen na přechodnou dobu. Jinak by se jednalo o trestný čin neoprávněného užívání cizí věci podle ustanovení § 207 trestního zákoníku [37] anebo by jednání mohlo být kvalifikováno jako přestupek proti majetku. [38] Úmyslem pachatele musí být věc trvale užívat, neboť o krádež jde i v tom případě, když si věc přisvojí, což znamená trvalé vyloučení poškozeného z dispozice s odcizenou věcí, aby ji vzápětí zničil nebo daroval jinému. Úmyslem pachatele nemusí

---

[35] rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 1. 2013, sp. zn. 8 Tdo 1311/2012

[36] k trestnosti činu je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li tento zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti. Zavinění je tedy obligatorním znakem subjektivní stránky trestního činu a jako takové je nezbytné pro naplnění kterékoli skutkové podstaty trestného činu. Princip odpovědnosti za zavinění představuje tak jeden ze základních znaků definice trestného činu, jinými slovy, bez zavinění není trestný čin. Navíc vzhledem k principu presumpce neviny závěr o zavinění pachatele, který je závěrem právním, musí být výsledky provedeného dokazování vždy prokázán a musí z nich logicky vyplynout. Nerespektování a opomíjení všech uvedených momentů vede proto nutně k porušení práva na nestranný a spravedlivý proces podle článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[37] pokud by šlo o věc nikoli malé hodnoty nebo motorové vozidlo

[38] ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) bodu 2 přestupkového zákona

být obohacení sebe samého. Domnělý či skutečný majetkový nárok vůči poškozenému nevylučuje trestní odpovědnost za krádež.

1.7 3.5. Subjekt

Subjektem neboli pachatelem trestného činu krádeže může být kterákoli fyzická osoba. Naopak osoba právnická se trestného činu krádeže nemůže dopustit.

1.8 3.6. K odst. 3 ustanovení § 205 trestního zákoníku – způsobení větší škody

K naplnění skutkové podstaty trestného činu ve smyslu ustanovení § 205 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku musí pachatel způsobit větší škodu. Větší škodou se ve smyslu ustanovení § 138 trestního zákoníku rozumí škoda dosahující částky nejméně 100. 000 Kč. Z hlediska subjektivní stránky postačí ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku zavinění z nedbalosti. [39]

1.9 3.7. K odst. 4 písm. a) ustanovení § 205 trestního zákoníku – spáchání činu členem organizované skupiny

Legální definici pojmu organizované skupiny na rozdíl od jiných forem trestní součinnosti, kupř. spolupachatelství či organizovanou zločineckou skupinu, v trestním zákoníku nenalezneme. Výklad pojmu je ponechán na judikaturu vyšších soudů, přičemž z této ustálené soudní judikatury vyplývá, že forma trestné součinnosti v organizované skupině lze charakterizovat jako sdružení nejméně tří osob, v němž je provedeno určité rozdělení úloh mezi jednotlivé členy. Činnost této skupiny se projevuje určitou plánovitostí a koordinovaností, kterou se spáchání činu usnadňuje, zvyšuje se pravděpodobnost dosažení sledovaného cíle, a tím se zvyšuje i škodlivost činu pro

---

[39] pachatel věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo pachatel nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl

společnost. Organizovaná skupina nemusí mít trvalejší charakter, a lze tak spáchat i jen ojedinělý, jednorázový trestný čin. [40]

Typickým znakem pro trestný čin spáchaný organizovanou skupinou je, že při plánovitém a promyšleném rozdělení úkolů mezi její členy dochází ze strany některých členů jen k dílčím jednáním, která se sama o sobě jeví jako méně závažná, a to jak z hlediska své povahy, tak z hlediska příčinného významu pro způsobení následku. Rozdělení úkolů mezi více spolupachatelů je pak předpokladem toho, aby po spojení všech dílčích činností jednotlivých spolupachatelů bylo zamýšleného cíle dosaženo snáze a spolehlivěji. Nevyžaduje se však nějaká stabilnější struktura a trvalejší řídící vztahy, stačí i jednorázové spáchání trestného činu organizovanou skupinou. Členství v organizované skupině je faktickým stavem a pachatel se stane členem organizované skupiny tím, že se zapojí do její činnosti.

Za krádež spáchanou členy organizované skupiny dle výkladu odvolacího soudu považujeme jednání pachatelů, při kterém dojde k rozdělení úloh spolupachatelů záležející v tom, že jeden s novinami v ruce, jimiž si kryje volnou ruku, se zmocňuje cizí věci, druhý se přitiskne k poškozenému bezprostředně z druhé strany a třetí se na poškozeného tlačí zezadu, čímž vytvářejí tzv. "zátku", přičemž čtvrtý sleduje, zda nejsou pozorováni. [41]

---

[40] rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26.10.2016, sp.zn. 11 Tdo 268/2016 nebo rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 4. 2014, č.j. 12 Ntd 5/2014

[41] rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 9. 1994, sp. zn. 3 To 322/94

1.10 3.8. K odst. 4 písm. b) ustanovení § 205 trestního zákoníku – spáchání činu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelné pohromy nebo jiné podobné události

Podmínky vyhlášení stavu ohrožení státu jsou upraveny v ústavním zákoně o bezpečnosti České republiky, podle kterého platí, že Parlament může na návrh vlády vyhlásit stav ohrožení státu, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy. [42]

Naproti tomu, za jakých okolností může být vyhlášen stav válečný nalezneme v Ústavě České republiky. O vyhlášení válečného stavu rozhoduje Parlament, je-li Česká republika napadena, nebo za předpokladu, že je třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. [43]

Vyhlášení nouzového stavu kvůli pandemii COVID-19 výrazně zasáhlo do trestněprávní oblasti. Na počátku pandemie COVID-19 byla běžně kvalifikována krádež ve smyslu ustanovení § 205 odst. 1, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku. V současné chvíli v návaznosti na soudní judikaturu platí, že dojde-li ke spáchání trestného činu během nouzového stavu, může soudce považovat tuto skutečnost jako přitěžující okolnost. Krádeže za nouzového stavu by se však podle stanoviska Nejvyššího soudu měla trestat přísněji jen tehdy, pokud věcně souvisí s pandemickou situací, případně pokud pachatelé zneužili mimořádné okolnosti. Více pohovořím o kvalifikované skutkové podstatě trestného činu krádeže souvisejícího s pandemií COVID-19 v kapitole 4. této bakalářské práce.

---

[42] čl. 7 odst. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů

[43] čl. 43 odst. 1 Ústavy České republiky

I v tomto případě postačí z hlediska subjektivní stránky ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 trestního zákoníku zavinění z nedbalosti.

1.11 **3.9. K odst. 4 písm. c) ustanovení § 205 trestního zákoníku – způsobení značné škody**

Podle výkladových pravidel obsažených v ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku je značnou škodou škoda dosahující částky nejméně 1. 000. 000 Kč.

Zajímavá okolnost může nastat v případě, kdy si pachatel vyhlédne osobu se zavazadlem na první pohled nikterak vysoké hodnoty, jehož obsah pachateli nebude znám. Pachatel zavazadlo vybalí a zjistí, že v něm je obraz, přičemž pozdějším zkoumáním obrazu je zjištěna hodnota tohoto obrazu v částce 1. 200. 000 Kč.

Nejvyšší soud v takovém případě dovodil, že obsah zavazadla a nikoliv zavazadlo samotné je u krádeže předmětem zájmu pachatele, který ho nepochybně neodcizuje dopředu s tím, že v něm budou uloženy jen bezcenné věci nebo věci nízké hodnoty.

Pachatel se v takovém případě uchýlil ke krádeži zavazadla, kterou měl poškozený při sobě, tedy věci s anonymním obsahem, kdy pachatel nikdy dopředu nemůže vědět, jaký obsah odcizené zavazadlo vlastně skrývá, a tedy jakou škodu může jeho krádeží způsobit. To zpravidla zjišťuje až ve chvíli, kdy má za to, že je mimo dosah poškozeného a může se nerušeně s obsahem odcizeného zavazadla seznámit. Běžnou praxí je, že majitel věci vysoké hodnoty cíleně zvolí k jejímu přesunu co nejobyčejněji působící zavazadlo, právě proto, aby zavazadlo co nejméně přitahovalo pozornost možných zlodějů. V takovém případě je proto namístě při úmyslné krádeži zavazadla poškozeného přičítat i způsobení těžšího následku, v našem případě způsobení škody jako znaku kvalifikované skutkové podstaty přinejmenším z nevědomé nedbalosti a skutek kvalifikovat podle ustanovení § 205 odst. 1, odst. 4 písm. c) trestního zákoníku. [44]

---

[44] rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR – senátu ze dne 27. 4. 2011, sp. zn. 3 Tdo 541/2011

Jak se shora uvedeného judikátu vyplývá, jde-li o zavinění u tohoto následku, postačí ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 trestního zákoníku nedbalost.

1.12 **3.10. K odst. 5 písm. a) ustanovení § 205 trestního zákoníku – způsobení škody velkého rozsahu**

Škodou velkého rozsahu se rozumí škoda dosahující částky nejméně 10. 000. 000 Kč. [45]

I v tomto případě postačí z hlediska subjektivní stránky ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 trestního zákoníku zavinění z nedbalosti.

1.13 **3.11. K odst. 5 písm. b) ustanovení § 205 trestního zákoníku – úmysl umožnit nebo usnadnit vlastizradu, teroristický útok nebo teror**

Okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby ve smyslu písm. b) odst. 5 ustanovení § 205 trestního zákoníku je spáchání krádeže v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady [46], teroristického útoku [47] nebo teroru. [48] K naplnění této okolnosti zvyšující ukládanou trestní sazbu není rozhodné, zda takový zvlášť závažný zločin vlastizrady, teroristického útoku nebo teroru byl skutečně spáchán. K právní kvalifikaci podle tohoto ustanovení postačí, že zůstalo jen u úmyslu a umožňovaný nebo usnadňovaný zvlášť závažný zločin nedosáhl ani stadia přípravy

---

[45] ustanovení § 138 odst. 1 písm. e) trestního zákoníku

[46] trestného činu vlastizrady se dopustí občan České republiky, který ve spojení s cizí mocí nebo s cizím činitelem spáchá trestný čin rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312) nebo sabotáže (§ 314)

[47] ustanovení § 311 trestního zákoníku

[48] trestného činu teroru se dopustí ten, kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení České republiky jiného úmyslně usmrtí

4. TRESTNÝ ČIN KRÁDEŽE V OBDOBÍ KORONAVIROVÉ PANDEMIE

Jisté specifikum při kvalifikaci trestného činu krádeže přinesla pandemie COVID-19 a s ní spojený vyhlášený nouzový stav na území celé České republiky. V takovém případě dochází ke zpřísnění trestní sazby spojené se spácháním trestného činu, neboť platí, že kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní a spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelné pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let. [49]

Mezi odbornou veřejností vyvstala otázka, zda by se měla kvalifikovaná skutková podstata aplikovat z důvodu její časové souvislosti s nouzovým stavem a má tak být za každé situace, kdy bude na území České republiky vyhlášen nouzový stav kvalifikován trestný čin krádeže podle kvalifikované skutkové podstaty nebo by vyhlášený nouzový stav měl být kvalifikován základní skutkovou podstatou a vzít nouzový stav v potaz jako přitěžující okolnost ve smyslu ustanovení § 42 písm. j) trestního zákoníku [50] a uložit pachateli trestného činu trest blíže k horní hranici trestní sazby. Jedná se o podstatný rozdíl neboť, za předpokladu, že pachatel trestný čin nespáchá v době vyhlášeného nouzového stavu, hrozí mu trest odnětí svobody ve výši maximálně do dvou let. Pokud je ovšem stejný čin spáchán během nouzového stavu, hrozí pachateli až osmiletý trest odnětí svobody. Mnozí pohlíží na spáchání trestného činu krádeže v době, kdy bylo nutno soustředit v rámci celého integrovaného záchranného systému veškeré úsilí k překonání krize způsobené

---

[49] ustanovení § 205 odst. 1, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku

[50] soud jako k přitěžující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel spáchal trestný čin za krizové situace, živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život, veřejný pořádek nebo majetek, anebo na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace

pandemií, resp. v době, kdy policie zajišťuje v tomto směru důležité úkoly, přičemž řešení (takovéto) trestné činnosti ji neúměrně zatěžuje, jakožto přitěžující znak.

Při kvalifikaci jakéhokoliv trestného činu, nejen trestného činu krádeže je nutné přihlížet ke společenské škodlivosti, jenž je určována povahou a závažností trestného činu a která se podle ustanovení § 39 odst. 2 trestního zákoníku uplatňuje při stanovení druhu trestu a jeho výměry, k čemuž je třeba doplnit, že společenská škodlivost je určována především intenzitou zejména naplnění jednotlivých složek povahy a závažnosti činu, ale zcela se tím nevyčerpává, neboť je spojena s principem ultima ratio. V této souvislosti je nutno ještě zdůraznit, že trestní zákoník společenskou škodlivost včetně jejích stupňů záměrně nedefinuje a ponechává řešení potřebné míry společenské škodlivosti z hlediska spodní hranice trestní odpovědnosti na zhodnocení konkrétních okolností případu, v němž to bude s ohledem na princip ultima ratio přicházet v úvahu, na praxi orgánů činných v trestním řízení a v konečné fázi na rozhodnutí soudu.

Zakotvení zásady subsidiarity trestní represe a z ní vyplývajícího principu ultima ratio v trestním zákoníku má význam i interpretační, neboť znaky trestného činu je třeba vykládat tak, aby za trestný čin byl považován jen čin společensky škodlivý. Hledisko společenské škodlivosti má povahu významného interpretačního pravidla, které napomáhá zákonnou skutkovou podstatu konkrétního trestného činu i jeho formální znaky vyložit podle jejich smyslu. Zvolené řešení má za cíl napomoci k odlišení trestných činů od těch deliktů, které by neměly být považovány za trestné činy (zvláště přestupky a jiné správní delikty), přestože zdánlivě znaky některé skutkové podstaty naplňují. Tímto přístupem se zároveň zabraňuje tomu, aby tzv. bagatelní činy byly považovány za trestné činy.

Předně si vyložme pojem krizový stav. Podle ustanovení § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů *(dále jen jako „**krizový zákon**“)* je krizovou situací mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

Dle mého názoru by se při posuzování trestného činu spáchaného během nouzového stavu neměla použít bez dalšího kvalifikovaná skutková podstata trestného činu krádeže podle ustanovení § 205 odst. 1, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku, ale naopak by se měly posoudit bližší okolnosti, které hrály roli při spáchání trestného činu. Domnívám se, že je podstatný rozdíl, zda pachatel v době vyhlášeného nouzového stavu kradl potraviny, drogistické potřeby nebo kradl roušky, respirátory, dezinfekční prostředky či další věci, které by se přímo dotýkaly epidemiologické situace na území České republiky.

Mám za to, že pouhé formální vyhlášení nouzového stavu samo o sobě nevede k naplnění okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby u trestného činu krádeže. Jednání pachatele ve světle toho, že zde nebude jiná než pouhá časová spojitost s událostí vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek nedosahuje zvýšené společenské škodlivosti a mělo by postačovat uložení trestu uvedeného v základní skutkové podstatě trestného činu či v případě recidivy pachatele ve zvláštní skutkové podstatě vyjadřující kvalifikační znak zpětnosti. Nelze opomenout zásadu úměrnosti činu a trestu, na základě kterých dochází k přehnaně extenzivnímu výkladu trestněprávních norem. Trestní represe by měla být represí rozumnou a tedy tam, kde postačí k dosažení účelu trestu méně intenzivní újma, je třeba se na ni omezit. Naopak trest přinášející vyšší újmu, než je potřebná, ztrácí účinnost a jako nespravedlivý přináší škodu. K tomuto názoru se přiklání i velký senát trestního kolegia ve svém rozhodnutí ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. 15 Tdo 110/2021, který prejudikoval, že k naplnění zákonného znaku podle § 205 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku spočívajícího ve spáchání trestného činu krádeže za jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí *„je třeba podmínit existencí nejen časové a místní souvislosti s takovou událostí, ale též věcnou souvislostí s ní, tedy tím, že se určitým konkrétním způsobem projevila při spáchání trestného činu jeho pachatelem. Takový vztah bude dán zejména tehdy, usnadnila-li zmíněná událost (nebo omezení či jiná opatření přijatá v jejím důsledku) spáchání trestného činu pachateli či se jinak významněji projevila v jeho prospěch, anebo pokud se spáchaný čin týkal konkrétních předmětů, které mají zvláštní důležitost pro řešení dané události, a proto zasluhují zvýšenou ochranu i trestním právem (např. respirátory, dezinfekční prostředky, zdravotnické potřeby apod. v případě zvládání pandemie způsobené virovým onemocněním). Není nezbytné (ani technicky možné) vyjmenovat všechny alternativy, které věcně (nikoli jen formálně) odůvodňují naplnění shora uvedeného znaku kvalifikované skutkové podstaty trestného*

činu krádeže, neboť toto posouzení bude vždy souviset s konkrétními okolnostmi spáchaného činu.“[51]

Ze shora uvedeného vyplývá, že časová a místní souvislost spáchaného činu nestačí se samotným vyhlášením nouzového stavu, ale je nutná určitá věcná souvislost s jinou událostí vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, tedy že se tato událost konkrétním způsobem projevila při spáchání trestného činu krádeže. Uvedený vztah bude dán např. tehdy, jestliže zmíněná událost nebo omezení či jiná opatření přijatá v jejím důsledku a k jejímu řešení umožnily či usnadnily pachateli spáchání trestného činu, nebo pokud pachatel počítal s tím, že mu to umožní uniknout jeho odhalení a dopadení, anebo svůj čin zaměřil přímo proti těmto opatřením a omezením, aby je mařil či ztěžoval.

Opačný názor byl vysloven v rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2021, sp. zn. 7 Tdo 10/2021, podle kterého, aby bylo postaveno na jisto, zda jednání pachatele naplňuje kvalifikační znak spáchání činu za jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, je jako primární posuzováno časové hledisko, jednou větou, zda v době spáchání činu taková událost probíhala. K primárnímu časovému hledisku musí být naplněna i souvislost kauzální, která slouží jako korektiv, neboť nikoli každý trestný čin, který byl spáchán v době takto mimořádné události, by měl být bez dalšího posuzován podle přísnější kvalifikované skutkové podstaty z této události vycházející. Je tak vždy nutné s ohledem na individuální okolnosti případu a na podmínky probíhající mimořádné události vyhodnotit, zda je dána souvislost trestného jednání s takovou událostí, například zda byla trestná činnost existencí takto mimořádné situace usnadněna, zda bylo v jejím důsledku odhalení trestné činnosti ztíženo, či zda trestná činnost jakkoli zkomplikovala odstranění následků s mimořádnou událostí souvisejících apod. Dále je namístě zdůraznit, že k naplnění kvalifikačního znaku spáchání trestného činu během události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí ve smyslu např. § 205 odst. 4 písm. b) s takto formulovanou kvalifikovanou skutkovou podstatou, není potřeba, aby se jednalo přímo o trestný čin namířený proti touto situací ohroženým hodnotám (např. krádež zdravotnického materiálu

[51] rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. 15 Tdo 110/2021

apod.), nýbrž postačuje, že předmětná událost ke spáchání trestného činu nějakým způsobem přispěla. [52]

Ukažme si to na konkrétním příkladu. Pachatel odcizí z prostoru prodejny čokoládovou bonboniéru v hodnotě cca 200,- Kč v době, kdy na území České republiky byl vyhlášen nouzový stav s tím, že v posledních třech letech byl za podobný čin pravomocně odsouzen. Nabízí se tedy varianta kvalifikovat jeho jednání jako trestný čin krádeže ve smyslu ustanovení § 205 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku a při ukládání trestu přihlédnout k okolnosti, že se činu dopustil během vyhlášeného nouzového stavu, jakožto k okolnosti přitěžující, a uložit pachateli trest blíže k horní hranici trestní sazby nebo provést právní kvalifikaci trestného činu ve smyslu ustanovení § 205 odst. 1, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku.

Nad rámec shora uvedeného je nutné zkonstatovat, že za předpokladu, že by se popisovaného protiprávního činu pachatel dopustil poprvé nikoliv po jeho předchozím pravomocném odsouzení za krádež, lze s jistotou tvrdit, že by jeho protiprávní jednání ani nebylo kvalifikováno v rovině trestněprávní, tedy jako trestný čin, resp. zločin krádeže, nýbrž jako přestupek proti majetku. Podle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů *(dále jen jako „**zákon o přestupcích**“)* se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží. [53] Pro úplnost je nutné dodat, že hranice způsobené škody odlišující trestné činy od přestupků činí 10. 000 Kč. [54]

---

[52] rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2021, sp. zn. 7 Tdo 10/2021

[53] § 8 písm. a) bod 1 zákona o přestupcích

[54] ustanovení § 138 trestního zákoníku

Závěrem nelze opomenout zmínit zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „pandemický zákon“) podle kterého platí, že „*je-li spáchán trestný čin v době stavu pandemické pohotovosti, která je stavem, v jehož rámci dochází k ohrožení života nebo zdraví lidí, a předpisy trestního práva s touto okolností spojují použití vyšší trestní sazby nebo ji považují za přitěžující okolnost, soud k této okolnosti při posuzování trestného činu přihlédne pouze tehdy, pokud je trestným činem poškozen či ohrožen zájem společnosti na zvládání epidemie COVID-19.*“ [55] Je nepochybné, že tato nepřímá novela trestního zákoníku přinese zmatek v rozhodovací praxi soudů a namístě by z hlediska právní jistoty byla vhodnější přímá novelizace trestního zákoníku.

[55] ustanovení § 14 pandemického zákona

5. HRANICE VÝŠE ŠKODY A UPLATNĚNÍ ŠKODY V TRESTNÍM ŘÍZENÍ

S ohledem na skutečnost, že se ve své práci věnuji majetkovým trestným činům, nemohu opomenout zmínit hranice výše škody, která slouží pro kvalifikaci trestných činů. Vyjádření rozsahu škody způsobené trestným činem nalezneme v ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku. Podle této zákonné dikce platí, že škodou nikoli nepatrnou je škoda dosahující částky nejméně 10000 Kč, škodou nikoli malou je škoda dosahující částky nejméně 50000 Kč, větší škodou rozumíme škodu dosahující částky nejméně 100000 Kč, značnou škodou škoda dosahuje částky nejméně 1000000 Kč a škodou velkého rozsahu je škoda dosahující částky nejméně 10000000 Kč.

Novela trestního zákoníku publikovaná pod č. 333/2020 Sb., která byla účinná od 1. října 2020, zvýšila hranice škody způsobené trestným činem na dvojnásobek, čímž reagovala na růst minimální a průměrné mzdy.

Vezmeme-li v potaz, že se jednalo o první zvýšení hranice výše škody od roku 2002, lze tuto skutečnost komentovat jako žádoucí s přihlédnutím ke každoroční inflaci a zvýšení životní úrovně v České republice. Další jedinci naopak zvýšení hranice výše škody vnímají kriticky v tom smyslu, že se v důsledku přijaté změny uměle sníží trestná činnost, respektive dojde ke zvýšení počtu majetkových přestupků, kterými se budou muset zabývat obecní úřady.

V návaznosti na přijatou novelu k výkladovému ustanovení o hranici výše škody podal Okresní soud v Liberci návrh na zrušení ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku. Svůj návrh odůvodnil domněnkou, že ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku se v současné době dostalo do přímého rozporu s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, a to v důsledku růstu životní úrovně a cenové hladiny v České republice s tím, že odcizení finanční hotovosti ve výši 5 000 Kč v současné době nepostihne průměrnou oběť stejně citelně, jako v roce 2002, neboť tato hotovost má pro něj pouze zhruba poloviční hodnotu. Jinými slovy trestní odpovědnost v současnosti dopadá i na jednání, která svou závažností a důsledky pro poškozené osoby odpovídá činům, jenž byly dříve posuzovány jako přestupek, popř. byly mírněji trestné. Ústavní soud se ve svém nálezu k návrhu na zrušení

ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku vyjadřuje tak, že neshledává důvody, aby shora uvedenou tezi Okresního soudu v Liberci jakožto navrhovatele popíral. Je totiž nepochybné, že ustrnutí trestněprávní úpravy v otázce nastavení hranice jednotlivých kategorií škod ve spojení s vývojem výše uvedených ekonomických faktorů má skutečně za důsledek postupné rozpínání, resp. zpřísňování trestní represe. Konkrétní statistické údaje, které navrhovatel ve svém návrhu uvedl poměrně výstižně demonstrují, že toto rozšíření a zpřísnění trestní represe není zanedbatelné. Případná je rovněž připomínka, že popsaný jev má za důsledek též zvyšování nákladů státu, neboť konání trestního řízení i v těchto bagatelních případech je nepochybně nákladnější, než kdyby byly tyto delikty projednávány v řízení přestupkovém. Na druhou stranu však musí Ústavní soud připomenout svou předchozí judikaturu, z níž zřetelně vyplývá, že mu v zásadě samo o sobě nepřísluší, aby posuzoval šíři hranic trestněprávní kriminalizace určitých typů jednání, nemá-li dublovat nebo suplovat ústavní roli zákonodárného orgánu, a proto návrh na zrušení ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku zamítl. [56]

Při stanovení výše škody je nutné vycházet z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě činu obvykle prodává. Za takovým účelem policejní orgán nechává zpracovat odborné vyjádření či znalecký posudek. Nelze-li výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předešlý stav.

Poškozený může uplatnit nárok na náhradu škody způsobené spácháním trestného činu v trestním řízení, tzv. adhézní řízení. Adhézní řízení netvoří žádnou samostatnou, časově, formálně či jinak oddělenou část trestního řízení, ale splývá s ním, zejména ve stadiu dokazování. Subjektem adhézního řízení, o jehož nároku na náhradu škody se rozhoduje, je poškozený, který včas a řádně uplatnil nárok na náhradu škody proti obviněnému.

Za předpokladu, že nárok poškozeného na náhradu škody není dostatečně prokázaný a jeho prokazování by neúměrně prodloužilo či finančně zatížilo trestní řízení, jinými slovy

---

[56] nález Ústavního soudu České republiky ze dne 26. 5. 2020, č.j. Pl. ÚS. 46/18

by bylo by v rozporu se zásadou rychlosti a ekonomie trestního řízení, neboť by soud v takovém případě musel k nepřiznané části nároku provádět další dokazovaní, jež by trestní řízení podstatně protáhlo, odkazuje soud v takových případech poškozeného s celým či zbytkem nároku na náhradu škody podle § 229 odst. 1, odst. 2 trestního řádu na řízení ve věcech občanskoprávních. [57]

[57] není-li podle výsledků dokazování pro vyslovení povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení podklad nebo bylo-li by pro rozhodnutí o povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení třeba provádět další dokazování, jež by podstatně protáhlo trestní řízení, soud odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem. Na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem odkáže soud poškozeného také se zbytkem jeho nároku, jestliže mu nárok z jakéhokoli důvodu přizná jen zčásti.

6. TRESTNÉ ČINY SOUVISEJÍCÍ S INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍM

Mezi zvláštní typy majetkových trestných činů řadíme tzv. úpadkové trestné činy, které nejsou v trestním zákoníku explicitně definovány.

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „***insolvenční zákon***“) vymezuje pravidla pro řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka v soudním řízením některým ze stanovených způsobů, jejímž jediným cílem je uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem nebo hrozícím úpadkem tak, aby došlo k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkových věřitelů.

6.1. Trestný čin porušení povinnosti v insolvenčním řízení

Trestného činu porušení povinnosti v insolvenčním řízení[58] se dopustí ten, kdo v insolvenčním řízení maří nebo hrubě ztěžuje výkon funkce insolvenčního správce, čímž ohrozí účel insolvenčního řízení a bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti. Ukážeme-li si to na konkrétním příkladu, takového trestného činu se může dopustit statutární orgán společnosti tím, že jako bývalý jednatel společnosti Neznámá, s.r.o., byl písemně vyzván dne 22.8.2020 v souladu s ustanovením § 210 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenčního zákona insolvenčním správcem Mgr. Markem Novotným, aby předložil k jeho rukám soupis veškerého majetku, který spadá do majetkové podstaty společnosti Neznámá, s.r.o., IČ: 00087000, kdy v obsahu výzvy je mimo jiné vyzvání k poskytnutí seznamu veškerého movitého i nemovitého majetku, včetně všech potřebných příslušných dokladů, a to pro účely insolvenčního řízení, neboť se tato společnost dne 13.5.2020 ocitla v úpadku a dne 9.6.2020 byl na její majetek vyhlášen konkurz, avšak ve své písemné odpovědi doručené požadujícímu dne 19.9.2020

[58] ustanovení § 225 trestního zákoníku

jednatel odpověděl, že již není ve funkci jednatele delší dobu a není schopen požadované informace poskytnout, přičemž v té době prokazatelně věděl, že vozidlo Škoda Octavia, červené barvy, tehdejší RZ 1A1 9870 spadající v předmětné době do majetkové podstaty společnosti je na adrese Neviditelná 25, Praha po přesně nezjištěnou dobu, když na Policii ČR ve výslechu doznal, že o místě výskytu tohoto vozidla ví a toto vozidlo dne 13.2.2021 vydal společně s klíči od vozidla, a tedy zatajil skutečnost, že má vozidlo v držení, čímž hrubě ztížil výkon funkce insolvenčního správce a ohrozil insolvenční řízení.

Tímto trestným činem je postihováno jednání nejen dlužníka, které zcela brání tomu, aby byly náležitě uspořádány majetkové vztahy dlužníka, jenž se nachází v úpadku, k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem, nebo alespoň ztěžuje dosažení tohoto cíle.

Obecným předmětem ochrany úpadkových trestných činů jsou majetková práva věřitelů a spravedlivé řešení úpadku v insolvenčním řízení dlužníka. Z tohoto vyplývá, že objektem trestného činu porušení povinnosti v insolvenčním řízení je zájem na řádném výkonu funkce insolvenčního správce při výkonu práv a povinností ve spojení s insolvenčním řízením, jinými slovy na náležitém uspořádání majetkových poměrů dlužníka, který je v úpadku. Je nepochybné, že ochraně tak podléhají i majetková práva věřitelů takového dlužníka.

Jednou z podmínek pro spáchání trestného činu porušení povinnosti v insolvenčním řízení vyžaduje skutečnost, že bylo v souladu s insolvenčním zákonem zahájeno insolvenční řízení. Jinými slovy, zda byl prohlášen úpadek či hrozící úpadek určitého dlužníka. Stalo-li se tak, spadá pod předběžnou otázku ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 trestního řádu, kterou orgány činné v trestním řízení posuzují samostatně. [59]

---

[59] orgány činné v trestním řízení posuzují předběžné otázky, které se v řízení vyskytnou, samostatně; je-li tu však o takové otázce pravomocné rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu, jsou orgány činné v trestním řízení takovým rozhodnutím vázány, pokud nejde o posouzení viny obviněného.

Nebyly-li splněny zákonné podmínky k zahájení insolvenčního řízení, nemohou orgány činné v trestním řízení dospět k závěru o spáchání trestného činu porušení povinnosti v insolvenčním řízení, i když se obviněný dopustil mařícího nebo hrubě ztěžujícího jednání v průběhu takto vedeného insolvenčního řízení. Zaměřme se nyní na samotné postavení insolvenčního správce a podstatu maření nebo hrubého ztěžování výkonu funkce insolvenčního správce. Insolvenční správce vystupuje v insolvenčním řízení jako jeden z procesních subjektů. Může jím být fyzická osoba, která je oprávněna vykonávat činnost insolvenčního správce nebo veřejná obchodní společnost, zahraniční obchodní společnost či zahraniční sdružení za podmínek stanovených zákonem.[60] Insolvenční správce se ustanovuje ze seznamu insolvenčních správců, který vede Ministerstvo spravedlnosti s tím, že povinností insolvenčního soudu je ustanovit insolvenčního správce nejpozději v den rozhodnutí o úpadku.

Mezi povinnosti insolvenčního správce řadíme jeho povinnost při výkonu funkce postupovat svědomitě a s odbornou péčí, vyvinout veškeré úsilí, které lze po něm spravedlivě požadovat, aby věřitelé byli uspokojeni v co nejvyšší míře. Insolvenční správce je rovněž povinen dát společnému zájmu věřitelů při výkonu funkce přednost před zájmy vlastními i před zájmy jiných osob. Za předpokladu, že insolvenční správce způsobí dlužníku, věřitelům nebo třetím osobám škodu tím, že při výkonu své funkce poruší povinnosti, které jsou mu uloženy zákonem nebo rozhodnutím soudu, jakož i tím, že při jejím výkonu nepostupuje s odbornou péčí, odpovídá za škodu nebo jinou újmu. Zprostit se této odpovědnosti lze v případě, že insolvenční správce prokáže, že škodě nebo jiné újmě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které po něm bylo možné spravedlivě požadovat se zřetelem k průběhu insolvenčního řízení. [61] Insolvenční správce jedná svým jménem na účet dlužníka a označuje se způsobem, z něhož je patrno, že tak činí při výkonu funkce insolvenčního správce. Mezi jednání insolvenčního správce zahrnujeme zejména právní jednání, jimiž insolvenční správce zpeněžuje majetkovou

---

[60] zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů

[61] ustanovení § 36 a následující insolvenčního zákona

podstatu nebo s ní jinak nakládá, a jeho úkony v incidenčních sporech, jakož i v dalších sporech, kterých se účastní místo dlužníka. Orgány veřejné správy jsou povinny poskytnout insolvenčnímu správci na jeho písemnou žádost bez zbytečného odkladu součinnost. [62]

Všestrannou součinnost je dlužník povinen poskytnout insolvenčnímu správci při zjišťování majetkové podstaty spočívající zejména v tom, že dbá pokynů insolvenčního správce. Za předpokladu, že je dlužníkem právnická osoba, mají tyto povinnosti její statutární orgány a jejich členové nebo likvidátor, jde-li o právnickou osobu v likvidaci. Dlužník rovněž musí umožnit insolvenčnímu správci přístup na všechna místa, kde má umístěn majetek náležející do majetkové podstaty. Neposkytuje-li dlužník insolvenčnímu správci součinnost potřebnou ke zjištění a zajištění majetkové podstaty, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce nařídit prohlídku bytu, sídla, místa podnikání a jiných místností dlužníka, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má dlužník svůj majetek. Osoba, která má u sebe dlužníkův majetek náležející do majetkové podstaty, je povinna oznámit tuto skutečnost insolvenčnímu správci, jakmile se dozví o vydání rozhodnutí o úpadku, a uvést právní důvod, na jehož základě má tento majetek u sebe. V neposlední řadě je dlužník či osoba jednající za dlužníka povinna poskytovat součinnost i tak, že se dostaví na předvolání insolvenčního správce k výslechu a učiní prohlášení o majetku. Výčet věcí tvořící majetkovou podstatu dlužníka nalezneme v ustanovení § 205 a § 206 insolvenčního zákona.

Pod pojem mařit výkon funkce insolvenčního správce řadíme usilování o znemožnění výkonu takové funkce v době, kdy má být splněna. Insolvenční správce v důsledku takového jednání pachatele nemůže ve stanovené době a na daném místě vykonat ty úkony insolvenčního řízení, které mu ukládá zákon nebo rozhodnutí insolvenčního soudu. Na

---

[62] katastrální úřady, orgány evidující motorová vozidla a jiné správní úřady, jakož i notáři, soudní exekutoři, osoby vedoucí evidenci cenných papírů, finanční instituce, provozovatelé telekomunikačních služeb, provozovatelé poštovních služeb a jiné osoby, které se zabývají přepravou zásilek, vydavatelé tisku a dopravci

místě je zdůraznit, že takové jednání pachatele nemusí zcela zmařit výkon funkce insolvenčního správce, ale postačí, je-li k tomu způsobilé, třebaže se podařilo zvýšeným úsilím insolvenčního správce překonat mařící jednání pachatele a dosáhnout toho, aby správce provedl stanovené úkony insolvenčního řízení. [63]

Za hrubé ztěžování výkonu funkce insolvenčního správce považujeme takové jednání pachatele, kterým vytvoří podmínky, v důsledku nichž je třeba k výkonu funkce insolvenčního správce vynaložit podstatně více energie, času a prostředků, než by jinak bylo nutné s tím, že k hrubému ztížení výkonu funkce insolvenčního správce musí skutečně dojít. Při hodnocení intenzity hrubého ztěžování výkonu funkce insolvenčního správce vycházíme z toho, jaké úsilí a prostředky navíc si výkon uvedené funkce vyžádal. Oproti maření výkonu funkce insolvenčního správce pak hrubé ztížení výkonu funkce insolvenčního správce vždy znamená, že i přes hrubě ztěžující jednání ze strany pachatele nakonec insolvenční správce provede vyžadující příslušné úkony insolvenčního řízení. Pod maření nebo hrubé ztěžování výkonu funkce insolvenčního správce subsumujeme zejména povinnosti vyplývající z postavení insolvenčního správce a povinnosti, které vůči němu mají další osoby, zejména dlužník a jiné osoby, jež jsou povinny poskytovat insolvenčnímu správci součinnost při výkonu jeho funkce. Jako kauzální nexus maření nebo hrubého ztěžování výkonu funkce insolvenčního správce je vyžadováno ohrožení účelu insolvenčního řízení. Není vyloučeno, aby bylo možno považovat za maření či hrubé ztěžování výkonu funkce insolvenčního správce i taková jednání, která nespočívají jen v porušení či neplnění povinností vyplývajících z insolvenčního zákona a jsou uloženy dlužníkovi nebo dalším osobám. Je-li podstatou takových jednání útok přímo na osobu insolvenčního správce, na osobu jemu blízkou nebo na jeho majetek a je tím ohrožen účel insolvenčního řízení považuje se takové jednání rovněž za maření či hrubé ztěžování výkonu funkce insolvenčního správce. Může jít např. o útok v podobě ublížení na zdraví insolvenčnímu správci nebo v poškození jeho majetku, jestliže smyslem jednání pachatele je znemožnění nebo alespoň podstatné ztížení výkonu funkce insolvenčního správce, resp.

---

[63] ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5.s. 2260

snaha odradit ho od toho, aby řádně vykonával tuto funkci a naplnil účel insolvenčního řízení.

Záměr insolvenčního řízení bude ohrožovat takové jednání pachatele, kterým bude mařit nebo hrubě ztěžovat výkon funkce insolvenčního správce a v důsledku něhož nebude možné náležitě uspořádat majetkové vztahy dlužníka k dalším osobám, zejména věřitelům, nebo nebude možno dosáhnout co nejvyššího a poměrného uspokojení dlužníkových věřitelů či budou jinak porušeny zásady insolvenčního řízení.[64] Pod taková jednání můžeme zpravidla zařadit nesplnění dlužníkových povinností poskytovat insolvenčnímu správci součinnost směřující ke zjišťování jeho majetkové podstaty, včetně nepředložení seznamu majetku, závazků a dalších dokladů. Dále situaci, kdy dlužník neumožní přístupu insolvenčnímu správci na všechna místa, kde má majetek. Za takové jednání dlužníka lze rovněž považovat i jeho nerespektování omezení vyplývajících v nakládání s majetkovou podstatou po zahájení insolvenčního řízení a přechodu oprávnění nakládat s majetkovou podstatou a dalších práv na insolvenčního správce. [65]

Subjektem tohoto trestného činu může být kterákoli fyzická osoba, která maří nebo hrubě ztěžuje výkon funkce insolvenčního správce, a tím ohrozí účel insolvenčního řízení. Nejčastěji se bude jednat o osobu dlužníka, jehož úpadek nebo hrozící úpadek se řeší v insolvenčním řízení. Trestnímu postihu neunikne ani osoba právnická, za níž by trestní odpovědnost nesla fyzická osoba, která je statutárním orgánem nebo členem kolektivního statutárního orgánu právnické osoby, anebo jiná osoba oprávněná činit právní jednání za právnickou osobu. Jinými slovy oprávnění hospodařit s jejím majetkem jako její zaměstnanec nebo člen nebo jako její zástupce, samozřejmě za předpokladu, že by tato fyzická osoba mařila nebo hrubě ztěžovala výkon funkce insolvenčního správce. Trestní odpovědnost by v takovém případě nesla fyzická osoba, která jednala jménem právnické

---

[64] taxativní výčet zásad insolvenčního řízení nalezneme v ustanovení § 5 insolvenčního zákona

[65] ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5.s. 2262

osoby jako dlužníka v úpadku nebo za jinou povinnou osobu, a to některým ze způsobů uvedených výše, pokud by u takové fyzické osoby bylo dáno zavinění v předpokládané formě.

Z hlediska zavinění pachatele, se vyžaduje úmysl s tím, že postačí i nepřímý úmysl. [66] Úmysl pachatele musí zahrnovat i skutečnost, že je vedeno insolvenční řízení.

[66] pachatel věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se věnoval především trestnému činu krádeže z pohledu základní a kvalifikované skutkové podstaty. Je nepochybné, že tento trestný čin patří z hlediska policejních a soudních statistik k nejčastěji páchaným trestným činům obsažených ve zvláštní části trestního zákoníku, neboť tvoří 70–80 % spáchaných trestných činů evidovaných Policejním prezidiem ČR a ročně je přibližně cca 25 % osob odsouzených pro krádež. [67]

Velkou diskuzi přinesla novela trestního zákoníku účinná od 1. října 2020, která zvýšila hranice škody způsobené trestným činem na dvojnásobek. Tuto novelu zákonodárci zdůvodnili zejména vysokou mírou inflace. Dle mého názoru není přijatá novela šťastným řešením. Majetkový delikt, který je stíhán prostředky trestního práva, nikoliv pouze přestupkovým právem, má dle mého přesvědčení zásadní preventivní význam, neboť tím odrazuje od páchání trestné činnosti pod hrozbou uložení trestu odnětí svobody. Vezmeme-li v potaz, že z hlediska přestupkového práva ukládá správní orgán za majetkové delikty především správní pokuty, preventivní význam takováto sankce rozhodně nenaplňuje, a to z několika důvodů. Krádeží se nejčastěji dopouští jedinci nacházející se v těžké životní situaci, kupř. osoby závislé na alkoholu, omamných a psychotropních látkách, osoby bez stálého zaměstnání, osoby bez domova. Jinými slovy tyto osoby se dopouštějí krádeží z tohoto důvodu, že si chtějí jistým způsobem ve způsobu vedení svého života přilepšit.

Z mého pohledu by přispěla novela přestupkového zákona v tom smyslu, že na opakovaně spáchaný majetkový přestupek by se pohlíželo jako na trestný čin, kupř. pachatel by se dopustil třikrát za sebou přestupku proti majetku a jeho jednání by se kvalifikovalo z pohledu trestního práva a byla mu uložena trestní sankce. V současné době je opakované

---

[67] VANTUCH, Pavel. *Hospodářská trestná činnost*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Brno: Rašínova vysoká škola, 2010. ISBN 978-80-87001-19-6. s. 115.

spáchání přestupku přitěžující okolností odůvodňující vyšší sankci, ale stále jen v režimu přestupkových předpisů, přičemž ukládané peněžité sankce jsou u pachatelů z vyšší míry nedobytné. Nepochybnou roli proto hraje význam trestního práva, který spočívá v tom, že již sama pohrůžka trestem působí jako významný faktor pro plnění právních povinností. [68]

Závěrem bych se rád vrátil ke kvalifikované skutkové podstatě krádeže související s pandemií COVID-19. Jak jsem již ve své bakalářské práci zmínil mezi odbornou veřejností vyvstala otázka, zda by se měla kvalifikovaná skutková podstata aplikovat z důvodu její časové souvislosti s nouzovým stavem a za každé situace, kdy bude na území České republiky vyhlášen nouzový stav, by měl být trestný čin krádeže kvalifikován podle kvalifikované skutkové podstaty nebo by při vyhlášení nouzového stavu měla být krádež kvalifikována základní skutkovou podstatou a k trvajícímu nouzovému stavu by se při ukládání sankce přihlíželo jako k přitěžující okolnosti. Tuto problematiku by dle mého názoru vyřešilo ustanovení § 88 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, [69] který byl zrušen ke dni 1. 1. 2010 a nahrazen současným trestním zákoníkem. Toto ustanovení umožňovalo soudu neaplikovat kvalifikovanou skutkovou podstatu trestného činu krádeže za předpokladu, že spáchaný čin nebyl mimořádně škodlivý pro společnost. Bylo by proto na soudu, aby zhodnotil veškeré skutečnosti související se spácháním krádeže a skutek případně překvalifikoval.

---

[68] VOJÁČEK, Ladislav a Jaromír TAUCHEN, ed. *Majetkové a hospodářské trestné činy včera a dnes: (sborník z konference)*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8332-5. s. 223.

[69] K okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlédne jen tehdy, jestliže pro svou závažnost podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Knižní publikace

1. ADAMOVÁ, Karolina. *Prameny k dějinám práva v českých zemích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. Dokumenty (Aleš Čeněk). ISBN 80-86898-04-0. 357 s.

2. DRAŠTÍK, Antonín. *Přehled judikatury: trestné činy proti majetku: krádež*. Praha: ASPI, 2003. Judikatura (ASPI). ISBN 80-86395-51-0.

3. MULÁK, Jiří. *Základní zásady trestního řízení a právo na spravedlivý proces*. Praha: Leges, 2019. Teoretik. ISBN 978-80-7502-387-2.

4. SOLNAŘ, Vladimír. *Systém českého trestního práva*. Praha: Novatrix, 2009. ISBN 978-80-254-4033-9. 283 s.

5. ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5. 1978 s.

6.ŠÁMAL, Pavel, NOVOTNÝ, Oto, GŘIVNA, Tomáš, HERCZEG, Jiří, VANDUCHOVÁ, Marie a VOKOUN, Rudolf. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. 665 s.

7. VANTUCH, Pavel. *Hospodářská trestná činnost*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Brno: Rašínova vysoká škola, 2010. ISBN 978-80-87001-19-6. 287 s.

8. VLČEK, Eduard. *Dějiny trestního práva v českých zemích a v Československu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1993. 67 s. ISBN 80-210-0791-5, 67 s.

9. VOJÁČEK, Ladislav; Karel SCHELLE a Vilém KNOLL. *České právní dějiny*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 684 s. ISBN 978-80-7380-127-4. 684 s.

10. VOJÁČEK, Ladislav a Jaromír TAUCHEN, ed. *Majetkové a hospodářské trestné činy včera a dnes: (sborník z konference)*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8332-5. 457 s.

Právní předpisy

1. ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

2. ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

3. zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů

4. zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

5. zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů

6. zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

7. zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

8. zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

9. zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů

10. vyhláška č. 380/2002 Sb., Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů

Judikatura

1. rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 9. 1994, sp. zn. 3 To 322/94

2. rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 1995, sp. zn. 8 To 131/95

3. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR - senátu ze dne 27. 4. 2011, sp. zn. 3 Tdo 541/2011

4. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 8. 2011, sp. zn. 7 Tdo 1017/2011

5. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22. 2. 2012, sp.zn. 8 Tdo 98/2012

6. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 1. 2013, sp. zn. 8 Tdo 1311/2012

7. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 4. 2014, č.j. 12 Ntd 5/2014

8. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 10. 2016, sp.zn. 11 Tdo 268/2016

9. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 4. 2018, sp. zn. 8 Tdo 375/2018

10. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 1. 8. 2018, sp. zn. 3 Tdo 885/2018

11. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 1. 4. 2020, sp. zn. 7 Tdo 289/2020

12. nález Ústavního soudu České republiky ze dne 26. 5. 2020, č.j. Pl. ÚS. 46/18

13. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2021, sp. zn. 7 Tdo 10/2021

14. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. 15 Tdo 110/2021

SEZNAM ZKRATEK

Sb. — sbírka

Sp. Zn. — spisová značka

Odst. — odstavec

ÚS – Ústavní soud

Čl. — článek

Č.j. — číslo jednací

IČO — Identifikační číslo osoby

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Patrik Knopp

Obor: Právo v podnikání

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Trestné činy proti majetku

Rok: 2023

Počet stran textu bez příloh: 42

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 10

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 0

Vedoucí práce: Doc. JUDR.et Mgr. Jan Brázda Ph.D., LL.M